Bảng tra cứu lệnh cơ bản Unix/Linux

FOSSwire.com

Các lệnh xử lý tập tin

ls - liệt kê nội dung thư mục hiện tại

ls -al - liệt kê có định dạng và cả tập tin ẩn

cd *dir* - chuyển từ thư mục hiện tại sang *dir*

cd - chuyển từ thư mục hiện tại về thư mục riêng

pwd - hiện thư mục hiện tại

mkdir dir - tao thư mục dir

rm file - xóa tập tin file

rm -r dir - xóa thư mục dir

rm -f file - ép xóa tập tin file

rm -rf dir - ép xóa thư mục dir *

cp file1 file2 - chép tập tin *file1* sang *file2*

cp -r dir1 dir2 - chép thư mục dir1 sang dir2; tao dir2 nếu chưa tồn tai

mv file1 file2 - đổi tên hoặc di chuyển tập tin file1 thành file2; nếu file2 là một thư mục có sẵn, di chuyển file1 vào thư mục file2

ln -s file link - tạo liên kết biểu tượng *link* đến tập tin *file*

touch file - tạo hoặc cập nhật tập tin file

cat > file - Nhập từ bàn phím (đầu vào chuẩn - standard input) vào tập tin file mới

more file - hiện nội dung tập tin file

head file - hiện 10 dòng đầu của tập tin file

tail file - hiện 10 dòng cuối của tập tin file

tail -f file - hiện nội dung của tập tin file và cập nhất liên tục, khởi đầu với 10 dòng cuối

Quản lý tiến trình

ps - hiện những tiến trình đang hoạt động tích cựctop - hiện tất cả các tiến trình đang hoạt động

kill pid - ép thoát tiến trình có mã pid

killall proc - ép thoát các tiến trình tên proc *

bg - hiện các công việc đã kết thúc hoặc đang chay nền; tiếp tục một công việc đã tam ngừng

fg - ngừng chạy nền (chuyển sang foreground) với công việc gần đây nhất

fg *n* - ngừng chạy nền với công việc *n*

Quyền sử dụng tập tin

chmod octal file - thay đổi quyền sử dụng của tập tin file thành octal. Mỗi chữ số ứng với từng tài khoản có được bằng cách cộng các số sau:

- 4 đọc (r)
- 2 ghi (w)
- 1 thực thi (x)

Ví du:

chmod 777 - tất cả đều có đủ 3 quyền

chmod 755 - rwx cho người sở hữu, rx cho nhóm sở hữu và các tài khoản khác

Xem man chmod để biết thêm chi tiết.

SSH

ssh user@host - kết nối đến máy host với tài khoản user

ssh -p port user@host - kết nối đến máy host qua cổng port với tài khoản user

ssh-copy-id user@host - thêm khóa công cộng của tài khoản user vào máy host để thiết lập đăng nhập không cần mật khẩu (đăng nhập có khóa)

Tìm kiếm

grep *pattern files* - tìm mẫu lặp *pattern* trong các tập tin *files*

grep -r pattern dir - tìm mẫu lặp pattern trong thư mục dir và tất cả các thư mục con (recursive) command | grep pattern - tìm mẫu lặp pattern trong đầu ra của lệnh command

locate file - tìm tất cả các tập tin có tên file

Thông tin hệ thống

date – hiện ngày giờ hiện tại

cal - hiện lịch tháng này

uptime - hiện thời gian từ lúc bật máy

w - hiện những người đang đăng nhập

whoami - hiện tên tài khoản của bạn

finger *user* - hiện thông tin về tài khoản *user*

uname -a - hiện thông tin về nhân HĐH

cat /proc/cpuinfo - hiện thông tin về CPU

cat /proc/meminfo - hiện thông tin về bộ nhớ

man command - hiện hướng dẫn cho lệnh command

df - hiện mức sử dụng đĩa

du - hiện dung lượng thư mục

free – hiện dung lượng bộ nhớ trống và lượng bộ nhớ tráo đổi (swap) đã dùng

whereis app - hiện đường dẫn của ứng dụng app
 which app - cho biết lệnh nào sẽ được chạy mặc
 định thay cho app

Nén

tar cf file.tar files - tạo một tập tar có tên file.tar chứa các tập tin khác

tar xf file.tar - giải phóng các tập tin từ file.tar

tar czf file.tar.gz files - tạo một tập tar có nén bằng Gzip

tar xzf file.tar.gz - giải nén một tập tar bằng Gzip

tar cjf file.tar.bz2 - tạo một tập tar có nén bằng Bzip2

tar xjf file.tar.bz2 - giải nén một tập tar bằng Bzip2

gzip file - nén file và đổi tên thành file.gz gzip -d file.gz - giải nén file.gz

Mang

ping host – gửi lệnh ping đến máy host và hiện kết quả

whois domain - kiểm tra thông tin whois của tên miền domain

dig domain - kiểm tra thông tin DNS của tên miền domain

dig -x host - tìm ngược tên miền của máy host
wget file - tải tập tin file

wget -c file - tiếp tục tải tập tin đang dở

Cài đặt

Cài đặt từ mã nguồn:

./configure

make

make install

dpkg -i *pkg.deb* - cài gói phần mềm (Debian)

rpm - Uvh *pkg.rpm* - cài gói phần mềm (RPM)

Phím tắt

Ctrl+C - dừng hoàn toàn lệnh đang chạy

Ctrl+Z - tạm dừng lệnh hiện tại, tiếp tục chạy nền bằng lênh **bg** hoặc chay chính với lênh **fg**

Ctrl+D - thoát khỏi phiên làm việc hiện tại, giống với exit

Ctrl+W - xóa một từ trong dòng hiện tại

Ctrl+U - xóa cả dòng

Ctrl+R - hiện danh sách các lệnh gần đây

!! - lặp lại lệnh gần đây nhất

exit - thoát khỏi phiên làm việc hiện tại

*: phải cực kỳ cẩn thận khi dùng. ND: Ngô Trung <ndtrung4419@gmail.com>